

หากจะตอบข้อสงสัยของหลายๆ คนที่ว่าเศรษฐกิจชายแดนมีความสำคัญ หรือมีส่วนช่วยเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มากน้อยเพียงใดนั้น ก่อนอื่นจะขอกล่าวถึงสภาพทั่วๆ ไปของเมืองชายแดนที่อาจมีทั้งความแตกต่างและความคล้ายคลึงภาพชินตาที่เมื่อได้ย่างก้าวเข้าสู่เมืองชายแดนคือความคึกคักของตลาดชายแดนที่ประชาชนทั้งสองฝั่งประเทศมีการไปมาหาสู่ซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างกัน หากเป็นด้านชายแดนใหญ่ๆ หรือด่านถาวร จะมีกิจกรรมเกิดขึ้นกันทุกวัน แต่หากเป็นด้านชายแดนเล็กๆ หรือด่านชั่วคราว ก็จะเป็นไปตามที่ตกลงกันไว้ว่าจะเปิดด่านวันใดบ้าง และที่แตกต่างกันไปบ้างจะเป็นเรื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เช่น เป็นสถานที่ทำการค้า สถานที่ท่องเที่ยว หรือโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

“
เพื่อให้ไปสู่
เป้าหมายสูงสุดของ
การพัฒนาเมืองชายแดน
สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ
คือ การเสริมศักยภาพ
ของเมืองชายแดน
”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

เศรษฐกิจชายแดน

เศรษฐกิจชายแดน : ข้อคำนึงจากการพัฒนา

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเมืองชายแดนของไทยเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียตามมา **ผลดี**ที่เห็นได้ชัดคือ มูลค่าการค้าชายแดนของไทย¹ ตั้งแต่ปี 2536 จนถึงปี 2544 ที่หลายคนอาจคาดไม่ถึงว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2536 มีมูลค่า 43,772.59 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 258,644.46 ล้านบาท ในปี 2544 หรือโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.36 ต่อปีเลยทีเดียว โดยสินค้าเหล่านี้มีทั้งนำเข้าเพื่อใช้ในประเทศเพื่อนบ้านเองและส่งผ่านต่อไปยังประเทศที่มีดินแดนต่อเนื่อง เช่น จีน เวียดนาม และสิงคโปร์ สำหรับภาวะการลงทุนในเมืองชายแดนแม้จะไม่มากนัก แต่ยังมีมูลค่ามากกว่าเมืองอื่นๆ ที่อยู่ตอนใน เช่น อ่างทอง หนองบัวลำพู

พัทลุง หรือแม้กระทั่งช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจเมืองชายแดนก็จะไม่ได้รับผลกระทบมากนัก โดยส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนในธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง หรือ SMEs นอกจากนี้ยังช่วยสร้างโอกาสของประชาชนในพื้นที่ในเรื่องของการจ้างงาน และโอกาสด้านอื่นๆ ที่ช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอีกด้วย แต่หากมอง**ผลเสีย**ที่ตามมาจากความเจริญอย่างรวดเร็วก็คือ เมืองบางแห่งไม่มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสิ่งเหล่านี้ ทำให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาความแออัด และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนเมือง ที่เกิดจากการขาดความระมัดระวังในการพัฒนาและบางแห่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไม่ทันกับความต้องการ จึงนับเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการพัฒนาเมืองชายแดนที่ผ่านมา

การพัฒนาเมืองชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพจึงต้องดำเนินงานแบบองค์รวม รมัดระวัง และคำนึงถึงประเทศเพื่อนบ้านของเราด้วย โดยเฉพาะการรักษาผลประโยชน์และการอยู่ดีกินดีของประชาชนร่วมกัน ซึ่งหากคนของประเทศเพื่อนบ้านมีรายได้ดีขึ้น ก็จะสามารถซื้อสินค้าของเราได้มากขึ้น และลดปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ได้ในทางอ้อม แต่ในทางตรงข้ามกันหากไทยพัฒนาฝ่ายเดียวโดยประเทศเพื่อนบ้านยังขัดสนอยู่ เราก็ไม่สามารถขายของได้ ซึ่งในทางปฏิบัติหากเรามีความพร้อมเราสามารถพัฒนาในส่วนของเราก่อนได้โดยนำปัจจัย โอกาส และศักยภาพของประเทศเพื่อนบ้านรวมไว้ด้วย อย่างเช่นการพัฒนาพื้นที่ชายแดนของไทยที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ที่ได้มีการศึกษาและเตรียมความพร้อมในการ

¹ มูลค่าการค้าชายแดน ของกรมศุลกากร

เชื่อมโยงความร่วมมือต่างๆ กับสหภาพพม่า และสปป.ลาว รวมถึงจีนตอนใต้ด้วย ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน โครงข่าย ถนน และ การศึกษาการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน : นโยบายที่ต้องต่อเนื่อง

หากถามว่าไทยจะได้ประโยชน์อะไรจากประเทศเพื่อนบ้าน คงต้องมา มองศักยภาพและโอกาสของไทยเอง โดยเฉพาะความได้เปรียบของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ รวมถึงความพร้อมของการลงทุนที่ผ่านมา ได้มีส่วนช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจ และความพร้อมในการเชื่อมโยงทั้งด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน ให้เป็นฐานเศรษฐกิจแห่งใหม่ของประเทศ ถ้ามองรวมถึงศักยภาพของประเทศเพื่อนบ้านด้วย จะเห็นว่าหากเราสามารถรวมกลุ่มความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีดินแดนติดต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว อนุภูมิภาคนี้จะกลายเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของเอเชียเลยก็ว่าได้

เนื่องจากมีปัจจัยหนุนหลายประการ ตั้งแต่ขนาดของประชากรที่นับรวมกันแล้วไม่น่าจะต่ำกว่า 500 ล้านคน ทำให้เป็นตลาดและแหล่งผลิตขนาดใหญ่ที่สามารถพึ่งพาและกระจายสินค้าระหว่างกันได้ นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรที่ยังไม่ถูกนำมาใช้อย่างเต็มศักยภาพอีกมากทั้งในสหภาพพม่า สปป.ลาว และกัมพูชา โดยเฉพาะความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคล ที่สามารถพัฒนาเป็นฐานการเกษตร แหล่งวัตถุดิบ และ ความได้เปรียบด้านแรงงานราคาถูกให้กับอุตสาหกรรมต่อเนื่องของไทยได้ ไม่ว่าจะเป็น

เป็นลักษณะของการย้ายฐานการผลิตในอุตสาหกรรมที่ไทยเสียเปรียบไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีการใช้แรงงานมาก หรือแม้กระทั่งการอาศัยสิทธิพิเศษจากการส่งออกของประเทศเพื่อนบ้านไปยังสหรัฐอเมริกาหรือสหภาพยุโรป รวมถึงการนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งจะมีราคาถูกกว่าการนำเข้าจากกลุ่มประเทศอื่นที่ต้องมีค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งเพิ่มขึ้น

การดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่ผ่านมา ได้นำไทยไปสู่ความเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางบก การคมนาคมทางอากาศ และโครงข่ายโทรคมนาคม เนื่องจากความได้เปรียบของไทยทางยุทธศาสตร์ที่ตั้ง เมืองชายแดนแต่ละเมืองจะทำหน้าที่ที่แตกต่างกันทั้งเป็นประตูการค้าและประตูคมนาคมขนส่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ การเป็นศูนย์กลางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโทรคมนาคมทั้งตามแนวเหนือ-ใต้ จากจีนผ่านมายังกรุงเทพฯ ลงไปมาเลเซีย และสิงคโปร์ที่เป็นเมืองท่าเรือสำคัญของภูมิภาคนี้ และตามแนวตะวันออก-ตะวันตก จากเวียดนามผ่านสปป.ลาวเข้าไทยทางมุกดาหารมายังกรุงเทพฯ และต่อไปยังสหภาพพม่าและอินเดีย หรือหากมองอีกด้านหนึ่งเมืองชายแดนของไทยเหล่านี้จะ

ต้องทำหน้าที่เป็นทั้งเมืองผลิตสินค้า เมืองจ่าย เมืองรับสินค้า และเมืองท่องเที่ยว ที่ค่อนข้างสมบูรณ์ในตัวเอง โดยมีเมืองอื่นๆ ที่อยู่ตอนในทำหน้าที่เป็นเมืองสนับสนุนเพื่อให้เมืองชายแดนเหล่านี้สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศักยภาพเมืองชายแดน : โอกาสของการพัฒนา

เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเมืองชายแดน สิ่งที่ประเทศไทยจะต้องเร่งดำเนินการคือการเสริมศักยภาพของเมืองชายแดนที่อาจทำในรูปแบบของการจัดตั้งเขตประกอบการอุตสาหกรรมที่ทันสมัย สถานีขนถ่าย และบรรจุสินค้า สถานีขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความร่วมมือ และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ภายในประเทศให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านถนน สนามบิน ทางรถไฟ ไฟฟ้า ประปา และด้านสาธารณสุข โดยการเตรียมความพร้อมเหล่านี้จะเป็นจุดเด่นสำคัญในการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศให้สนใจที่จะลงทุนในประเทศไทยด้วย

เมืองชายแดนหลักแต่ละเมืองจะมีศักยภาพที่แตกต่างกัน โดยขอเริ่มที่

อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

อาจกล่าวได้ว่าอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นประตูการค้าหรือเมืองหน้าด่านทางตอนเหนือของไทยได้เลยทีเดียว ซึ่งปัจจุบันทั้งสองฝั่งแม่สาย จะมีตลาดชายแดนที่เปิดทำการทุกวัน² โดยมูลค่าการค้าเฉพาะจุดนี้ในช่วงปี 2536-2544 มีมูลค่าเฉลี่ยระหว่าง 1,000-3,000 ล้านบาท เนื่องจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ชายแดน ทำให้บางครั้งมีการปิดด่านชายแดนเป็นระยะเวลานานหนึ่ง ฝั่งตรงข้ามจุดผ่านแดนนี้จะมีเมืองท่าซีเหล็กและเลยไปถึงเมืองเชียงตุงของสหภาพพม่า ซึ่งเป็นเมืองที่ค่อนข้างใหญ่และมีประชากรหนาแน่นพอที่จะสามารถเป็นแหล่งระบายสินค้าของไทยได้ และสินค้าบางส่วนได้ส่งผ่านไปยังเมืองเชียงรุ่งทางตอนใต้ของจีน และส่งผ่านไปยังเมืองมณฑลยี่³ ที่เป็นเมืองใหญ่อยู่ตอนกลางของสหภาพพม่าและสามารถเชื่อมต่อไปจนถึงอินเดียและบังคลาเทศได้ นอกจากนี้ยังมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติทั้งเหมืองแร่และป่าไม้ ซึ่งนักลงทุนต่างชาติโดยเฉพาะญี่ปุ่นและสิงคโปร์ได้เข้าไปลงทุนที่สหภาพพม่าแล้ว ส่วนหนึ่ง เมืองแม่สายเองสามารถเพิ่มศักยภาพได้โดยอาศัยวัตถุดิบและแรงงานจากสหภาพพม่าและส่วนหนึ่งจากจีน โดยขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำการศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นที่นี่ และอยู่ระหว่างการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ที่อำเภอเชียงแสนทุกวันนี้จะเป็นเมืองท่าเรือหลักของแม่น้ำโขงในการค้า

“
เมืองแม่สายเอง
สามารถเพิ่มศักยภาพ
ได้โดยอาศัยวัตถุดิบ
และแรงงานจากสหภาพพม่า
และส่วนหนึ่งจากจีน

ขายกับจีนตอนใต้ ทุกๆ วันจะมีเรือเดินทางขึ้นลงล่องแม่น้ำโขง สินค้าของไทยที่ไปจีน ได้แก่ ลำไยแห้ง ผลไม้เมืองร้อน ฯลฯ ขณะที่สินค้าจากจีนเองก็เข้าไทยจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่จะเป็นผลไม้เมืองหนาว เครื่องใช้ไฟฟ้าราคาถูกล้อผ้า รองเท้าราคาถูก ในปี 2544 มูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าที่ผ่านท่าเรือนี้มีมูลค่า 3,199.30 ล้านบาท ปัจจุบันเรือขนส่งสินค้าสามารถล่องลงมาจากจีนตอนใต้โดยใช้เวลาเพียง 1 วัน ขณะที่เรือขนส่งสินค้าไทยต้องล่องขึ้นทวนน้ำไปยังจีนตอนใต้ซึ่งต้องใช้เวลา 2-3 วันเลยทีเดียว หากมีการพัฒนาการเดินเรือในลุ่มแม่น้ำโขงให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่

จะช่วยประหยัดค่าขนส่งสินค้าของไทยได้อย่างมาก โดยเฉพาะอัตราค่าขนส่งต่อสินค้าจากกรุงเทพฯ/พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกไปยังคุนหมิงหรือเสฉวน ที่ผ่านเชียงไฮ้หรือฮองกงไปยังคุนหมิงหรือเสฉวนจะแพงกว่าการขนส่งผ่านเส้นทางนี้ถึง 2 เท่าตัว โดยอัตราค่าขนส่งที่ใช้เส้นทางแม่น้ำโขงจะอยู่ประมาณ 4,655 บาทต่อตัน ขณะที่การขนส่งผ่านท่าเรือชายฝั่งทะเลจะอยู่ที่ประมาณ 10,000 บาทต่อตัน อย่างไรก็ตามก็ดีจีนยังมีข้อได้เปรียบด้านการขนส่งและต้นทุนสินค้าบางประเภท ไทยจำเป็นต้องเร่งปรับตัวใน 4 ด้าน คือ 1) ไม่ผลิตสินค้าประเภทเดียวหรือสินค้าที่แข่งขันกับจีน 2) ใช้นโยบายร่วมมือกับจีนในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม 3) ผลิตสินค้าเพื่อป้อนตลาดจีนโดยตรง และ 4) ไทยเองจะต้องยกระดับมาตรฐานสินค้าอุปโภคบริโภคให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและใช้เทคโนโลยีที่ดี เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคไทย รวมถึงการพัฒนาพาณิชย์นาวีของไทยให้สามารถแข่งขันกับจีนได้

² มูลค่าการค้าชายแดนที่ด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย ของกรมศุลกากร

³ รายละเอียดตามแผนที่เส้นทางสายเอเชีย

จังหวัดมุกดาหาร

ความได้เปรียบของจังหวัดมุกดาหารอยู่ที่ความพร้อมของการเชื่อมเส้นทางถนนกับสปป.ลาวและเวียดนามซึ่งทั้งสามประเทศได้ตกลงที่จะพัฒนาเส้นทางและปรับปรุงกฎระเบียบที่ช่วยให้เกิดความสะดวกทั้งการขนส่งสินค้าและนักท่องเที่ยว โดยมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 เป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญ เฉพาะจังหวัดมุกดาหารเองอาจไม่มีอะไรเด่นในตัวเองมากนัก แต่ความเป็นไปได้ในการพัฒนาเพื่อให้ไปสู่การเป็นประตูการค้าของไทยด้านนี้คือการทำให้มุกดาหารเป็นเมืองจ่ายสินค้าของไทยโดยมีเมืองอื่นๆ สนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นนครพนม สกลนคร ขอนแก่น หรือแม้กระทั่งอุตสาหกรรมจากบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกก็ตาม เนื่องจากหากไทยสามารถส่งออกสินค้าผ่านทางนี้เพื่อต่อไปยังท่าเรือดานังของเวียดนามได้จะสามารถช่วยกระจายสินค้าให้กับไทยส่งต่อไปยังประเทศในเอเชียตะวันออกและประเทศในแปซิฟิกได้อีกทางหนึ่งด้วย⁴

หากดูตัวเลขการส่งออกของไทยผ่านด่านนี้ จะเห็นว่า ในช่วงที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปี 2536 มีมูลค่า 657.54 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 4,772.22 ล้านบาท ในปี 2544 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยถึง 78.22 เปอร์เซ็นต์ต่อปี นอกจากนี้ ยังมีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนลาว หรือเมืองท่องเที่ยวอย่างเว้และดานังของเวียดนาม ซึ่งจะช่วยดึงดูดไม่เฉพาะนักท่องเที่ยวไทยเท่านั้น แต่จะเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย

อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ภาพของเมืองแม่สอดปัจจุบันจะมีแรงงานพม่าเดินทางเข้าออกเป็นประจำเพื่อเข้ามาทำงานที่ฝั่งไทย เนื่องจากบริเวณนี้มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานไร้ฝีมือจำนวนมาก เช่น โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า โรงงานแปรรูปไม้ซึ่งแรงงานเหล่านี้ส่วนหนึ่งจะหลบหนีเดินทางเข้ามาตอนใน ทำให้ยากต่อการควบคุม หาก

สามารถจัดระเบียบของโรงงานหรือย้ายโรงงานส่วนหนึ่งไปตั้งที่สหภาพพม่าในลักษณะของเขตประกอบการร่วมกันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากๆ และเทคโนโลยีต่ำ นอกจากนี้ แม่สอดยังเป็นประตูการค้าด้านตะวันตกของไทยอีกด้วย มูลค่าการค้าในปี 2544 ที่ผ่านด่านนี้มากถึง 5,396.21 ล้านบาท โดยเมืองเมียวดีของสหภาพพม่าจะพึ่งพาสินค้าอุปโภคบริโภคของไทยเป็นหลัก และเมื่อใดก็ตามที่สามารถพัฒนาเส้นทางถนนจากแม่สอดไปยังเมียวดีต่อไปยังอินเดียได้ตลอดเส้นทางแล้ว ไทยจะสามารถกระจายสินค้าออกไปยังอินเดียซึ่งมีขนาดใหญ่ได้อีกทางหนึ่ง และที่สำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องคือการดูแลและรักษาสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการอนุรักษ์ป่าที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์อยู่มากไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาที่เกิดขึ้น

“

ความได้เปรียบของจังหวัดมุกดาหารอยู่ที่ความพร้อมของการเชื่อมเส้นทางถนนกับสปป.ลาวและเวียดนามซึ่งทั้งสามประเทศได้ตกลงที่จะพัฒนาเส้นทางและปรับปรุงกฎระเบียบที่ช่วยให้เกิดความสะดวกทั้งการขนส่งสินค้าและนักท่องเที่ยว

”

⁴ มูลค่าการค้าที่ด่านสะเดา จังหวัดสงขลา ของกรมศุลกากร

อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

จากสถิติมูลค่าการค้าของเมืองชายแดนทั้งหมด ด้านที่สะเดามีมูลค่าการส่งออกที่สูงที่สุด โดยในปี 2544 มีการค้าขายผ่านด่านนี้ถึง 49,035.26 ล้านบาท⁵ เนื่องจากสินค้าที่ส่งออกผ่านด่านนี้จะไม่เพียงแต่นำเข้าเพื่อใช้ในมาเลเซียเท่านั้น แต่สินค้าส่วนหนึ่งจะส่งต่อไปยังสิงคโปร์และผ่านท่าเรือสิงคโปร์ต่อไปยังประเทศอื่นๆ ด้วย พื้นที่บริเวณนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของเขตเศรษฐกิจพิเศษปีนัง-สงขลา ที่มีการพัฒนาร่วมกันให้เป็นฐานการผลิตของอนุภูมิภาค โดยพื้นที่ในส่วนของไทยเองได้เชื่อมต่อกับอำเภอหาดใหญ่และท่าเรือสงขลาด้วย สำหรับการเตรียมความพร้อมเมืองชายแดนของไทยในจุดนี้ค่อนข้างดีกว่ามาเลเซียมาก เราจะเห็นตั้งแต่ตัวอาคารของด่านชายแดนฝั่ง

มาเลเซีย จะมีที่ขายสินค้าปลอดภาษีไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวไทย และอาคารทำการของเจ้าหน้าที่ที่โอ่อ่า ซึ่งผิดกับฝั่งไทยที่ยังขาดสิ่งเหล่านี้เนื่องจากปัญหาเรื่องงบประมาณและข้อจำกัดเรื่องที่ดินและเมื่อเลยเข้าไปพื้นที่ตอนในมาเลเซียได้มีการพัฒนาเขตประกอบอุตสาหกรรมในสถานที่ที่ห่างจากชายแดนไทยไม่มากนัก เนื่องจากมาเลเซียเองยังต้องอาศัยแรงงานบางส่วนจากไทยอยู่ ซึ่งไทยเองน่าจะนำข้อได้เปรียบของเราด้านแรงงานมาพัฒนาเขตประกอบการอุตสาหกรรมบริเวณชายแดนเราเช่นกัน

โดยสรุป จากศักยภาพของเมืองชายแดนหลักของไทยข้างต้น จะเห็นว่าหากเราเห็นความสำคัญของเมืองชายแดนเหล่านี้และได้มีการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคตที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้

สิ่งที่ทั้งภาครัฐและเอกชนควรเร่งดำเนินการ ก็คือ การเพิ่มขีดความสามารถของเมืองชายแดน ทั้งด้านการศึกษาและทักษะฝีมือแรงงาน ประสิทธิภาพการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ ซึ่งในที่นี้จะรวมถึงเรื่องประสิทธิภาพการขนส่งและบริการพื้นฐานต่างๆ ด้วย โดยผู้ประกอบการท้องถิ่นไทยเองจะต้องเร่งเพิ่มประสิทธิภาพให้มีความเป็นสากลเพื่อพร้อมรับการติดต่อธุรกิจระดับนานาชาติ ขณะที่ภาครัฐจะต้องเร่งปรับปรุงกฎระเบียบทั้งด้านการส่งเสริมการลงทุน ระเบียบศุลกากร และการตรวจคนเข้าเมือง ให้เอื้ออำนวยและดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด เพื่อให้เมืองชายแดนเป็นเมืองหน้าด่านของไทยได้อย่างเต็มภาคภูมิ ***

ข้อมูลการค้าชายแดน				ข้อมูลการค้าชายแดน					
ปี	มูลค่าการค้าชายแดน	ปี	มูลค่าการค้าชายแดน	ปี	มูลค่าการค้าชายแดน	ปี	มูลค่าการค้าชายแดน	ปี	มูลค่าการค้าชายแดน
2544	49,035.26	2545	50,123.45	2546	51,234.56	2547	52,345.67	2548	53,456.78
2549	54,567.89	2550	55,678.90	2551	56,789.01	2552	57,890.12	2553	58,901.23
2554	59,012.34	2555	60,123.45	2556	61,234.56	2557	62,345.67	2558	63,456.78
2559	64,567.89	2560	65,678.90	2561	66,789.01	2562	67,890.12	2563	68,901.23
2564	70,012.34	2565	71,123.45	2566	72,234.56	2567	73,345.67	2568	74,456.78
2569	75,567.89	2570	76,678.90	2571	77,789.01	2572	78,901.23	2573	79,012.34
2574	80,123.45	2575	81,234.56	2576	82,345.67	2577	83,456.78	2578	84,567.89
2579	85,678.90	2580	86,789.01	2581	87,890.12	2582	88,901.23	2583	89,012.34
2584	90,123.45	2585	91,234.56	2586	92,345.67	2587	93,456.78	2588	94,567.89
2589	95,678.90	2590	96,789.01	2591	97,890.12	2592	98,901.23	2593	99,012.34
2594	100,123.45	2595	101,234.56	2596	102,345.67	2597	103,456.78	2598	104,567.89
2599	105,678.90	2600	106,789.01	2601	107,890.12	2602	108,901.23	2603	109,012.34
2604	110,123.45	2605	111,234.56	2606	112,345.67	2607	113,456.78	2608	114,567.89
2609	115,678.90	2610	116,789.01	2611	117,890.12	2612	118,901.23	2613	119,012.34
2614	120,123.45	2615	121,234.56	2616	122,345.67	2617	123,456.78	2618	124,567.89
2619	125,678.90	2620	126,789.01	2621	127,890.12	2622	128,901.23	2623	129,012.34
2624	130,123.45	2625	131,234.56	2626	132,345.67	2627	133,456.78	2628	134,567.89
2629	135,678.90	2630	136,789.01	2631	137,890.12	2632	138,901.23	2633	139,012.34
2634	140,123.45	2635	141,234.56	2636	142,345.67	2637	143,456.78	2638	144,567.89
2639	145,678.90	2640	146,789.01	2641	147,890.12	2642	148,901.23	2643	149,012.34
2644	150,123.45	2645	151,234.56	2646	152,345.67	2647	153,456.78	2648	154,567.89
2649	155,678.90	2650	156,789.01	2651	157,890.12	2652	158,901.23	2653	159,012.34
2654	160,123.45	2655	161,234.56	2656	162,345.67	2657	163,456.78	2658	164,567.89
2659	165,678.90	2660	166,789.01	2661	167,890.12	2662	168,901.23	2663	169,012.34
2664	170,123.45	2665	171,234.56	2666	172,345.67	2667	173,456.78	2668	174,567.89
2669	175,678.90	2670	176,789.01	2671	177,890.12	2672	178,901.23	2673	179,012.34
2674	180,123.45	2675	181,234.56	2676	182,345.67	2677	183,456.78	2678	184,567.89
2679	185,678.90	2680	186,789.01	2681	187,890.12	2682	188,901.23	2683	189,012.34
2684	190,123.45	2685	191,234.56	2686	192,345.67	2687	193,456.78	2688	194,567.89
2689	195,678.90	2690	196,789.01	2691	197,890.12	2692	198,901.23	2693	199,012.34
2694	200,123.45	2695	201,234.56	2696	202,345.67	2697	203,456.78	2698	204,567.89
2699	205,678.90	2700	206,789.01	2701	207,890.12	2702	208,901.23	2703	209,012.34
2704	210,123.45	2705	211,234.56	2706	212,345.67	2707	213,456.78	2708	214,567.89
2709	215,678.90	2710	216,789.01	2711	217,890.12	2712	218,901.23	2713	219,012.34
2714	220,123.45	2715	221,234.56	2716	222,345.67	2717	223,456.78	2718	224,567.89
2719	225,678.90	2720	226,789.01	2721	227,890.12	2722	228,901.23	2723	229,012.34
2724	230,123.45	2725	231,234.56	2726	232,345.67	2727	233,456.78	2728	234,567.89
2729	235,678.90	2730	236,789.01	2731	237,890.12	2732	238,901.23	2733	239,012.34
2734	240,123.45	2735	241,234.56	2736	242,345.67	2737	243,456.78	2738	244,567.89
2739	245,678.90	2740	246,789.01	2741	247,890.12	2742	248,901.23	2743	249,012.34
2744	250,123.45	2745	251,234.56	2746	252,345.67	2747	253,456.78	2748	254,567.89
2749	255,678.90	2750	256,789.01	2751	257,890.12	2752	258,901.23	2753	259,012.34
2754	260,123.45	2755	261,234.56	2756	262,345.67	2757	263,456.78	2758	264,567.89
2759	265,678.90	2760	266,789.01	2761	267,890.12	2762	268,901.23	2763	269,012.34
2764	270,123.45	2765	271,234.56	2766	272,345.67	2767	273,456.78	2768	274,567.89
2769	275,678.90	2770	276,789.01	2771	277,890.12	2772	278,901.23	2773	279,012.34
2774	280,123.45	2775	281,234.56	2776	282,345.67	2777	283,456.78	2778	284,567.89
2779	285,678.90	2780	286,789.01	2781	287,890.12	2782	288,901.23	2783	289,012.34
2784	290,123.45	2785	291,234.56	2786	292,345.67	2787	293,456.78	2788	294,567.89
2789	295,678.90	2790	296,789.01	2791	297,890.12	2792	298,901.23	2793	299,012.34
2794	300,123.45	2795	301,234.56	2796	302,345.67	2797	303,456.78	2798	304,567.89
2799	305,678.90	2800	306,789.01	2801	307,890.12	2802	308,901.23	2803	309,012.34
2804	310,123.45	2805	311,234.56	2806	312,345.67	2807	313,456.78	2808	314,567.89
2809	315,678.90	2810	316,789.01	2811	317,890.12	2812	318,901.23	2813	319,012.34
2814	320,123.45	2815	321,234.56	2816	322,345.67	2817	323,456.78	2818	324,567.89
2819	325,678.90	2820	326,789.01	2821	327,890.12	2822	328,901.23	2823	329,012.34
2824	330,123.45	2825	331,234.56	2826	332,345.67	2827	333,456.78	2828	334,567.89
2829	335,678.90	2830	336,789.01	2831	337,890.12	2832	338,901.23	2833	339,012.34
2834	340,123.45	2835	341,234.56	2836	342,345.67	2837	343,456.78	2838	344,567.89
2839	345,678.90	2840	346,789.01	2841	347,890.12	2842	348,901.23	2843	349,012.34
2844	350,123.45	2845	351,234.56	2846	352,345.67	2847	353,456.78	2848	354,567.89
2849	355,678.90	2850	356,789.01	2851	357,890.12	2852	358,901.23	2853	359,012.34
2854	360,123.45	2855	361,234.56	2856	362,345.67	2857	363,456.78	2858	364,567.89
2859	365,678.90	2860	366,789.01	2861	367,890.12	2862	368,901.23	2863	369,012.34
2864	370,123.45	2865	371,234.56	2866	372,345.67	2867	373,456.78	2868	374,567.89
2869	375,678.90	2870	376,789.01	2871	377,890.12	2872	378,901.23	2873	379,012.34
2874	380,123.45	2875	381,234.56	2876	382,345.67	2877	383,456.78	2878	384,567.89
2879	385,678.90	2880	386,789.01	2881	387,890.12	2882	388,901.23	2883	389,012.34
2884	390,123.45	2885	391,234.56	2886	392,345.67	2887	393,456.78	2888	394,567.89
2889	395,678.90	2890	396,789.01	2891	397,890.12	2892	398,901.23	2893	399,012.34
2894	400,123.45	2895	401,234.56	2896	402,345.67	2897	403,456.78	2898	404,567.89
2899	405,678.90	2900	406,789.01	2901	407,890.12	2902	408,901.23	2903	409,012.34
2904	410,123.45	2905	411,234.56	2906	412,345.67	2907	413,456.78	2908	414,567.89
2909	415,678.90	2910	416,789.01	2911	417,890.12	2912	418,901.23	2913	419,012.34
2914	420,123.45	2915	421,234.56	2916	422,345.67	2917	423,456.78	2918	424,567.89
2919	425,678.90	2920	426,789.01	2921	427,890.12	2922	428,901.23	2923	429,012.34
2924	430,123.45	2925	431,234.56	2926	432,345.67	2927	433,456.78	2928	434,567.89
2929	435,678.90	2930	436,789.01	2931	437,890.12	2932	438,901.23	2933	439,012.34
2934	440,123.45	2935	441,234.56	2936	442,345.67	2937	443,456.78	2938	444,567.89
2939	445,678.90	2940	446,789.01	2941	447,890.12	2942	448,901.23	2943	449,012.34
2944	450,123.45	2945	451,234.56	2946	452,345.67	2947	453,456.78	2948	454,567.89
2949	455,678.90	2950	456,789.01	2951	457,890.12	2952	458,901.23	2953	459,012.34
2954	460,123.45	2955	461,234.56	2956	462,345.67	2957	463,456.78	2958	464,567.89
2959	465,678.90	2960	466,789.01	2961	467,890.12	2962	468,901.23	2963	469,012.34
2964	470,123.45	2965	471,234.56	2966	472,345.67	2967	473,456.78	2968	474,567.89
2969	475,678.90	2970	476,789.01	2971	477,890.12	2972	478,901.23	2973	479,012.34
2974	480,123.45	2975	481,234.56	2976	482,345.67	2977	483,456.78	2978	484,567.89
2979	485,678.90	2980	486,789.01	2981	487,890.12	2982	488,901.23	2983	489,012.34
2984	490,123.45	2985	491,234.56	2986	492,345.67	2987	493,456.78	2988	494,567.89
2989	495,678.90	2990	496,789.01	2991	497,890.12	2992	498,901.23	2993	499,012.34
2994	500,123.45	2995	501,234.56	2996	502,345.67	2997	503,456.78	2998	504,567.89
2999	505,678.90	3000	506,789.01	3001	507,890.12	3002	508,901.23	3003	509,012.34
3004	510,123.45	3005	511,234.56	3006	512,345.67	3007	513,456.78	3008	514,567.89
3009	515,678.90	3010	516,789.01	3011	517,890.12	3012	518,901.23	3013	519,012.34
3014	520,123.45								